

A MULTILINGUAL HANUKKAH

Ways to Say Menorah

Expand the debate beyond Menorah versus Hanukkah with new ways to say either!

Yiddish: “likht,” **Moroccan Judeo-Arabic:** “ḥənka” (חַנְקָה or חַנְקָא), **Farsi:** “Menoorā” or “Manoorā,”

Bukharian: “Manūro,” **Ladino:** “Hanukiá,” **Judeo-Italian:** “Hanukkyà”.

Traditions

“Oy Hanukkah,” A Yiddish Hanukkah Song

(via [OpenSiddur](#))

אֵי חֲנֹכָה אֵי חֲנֹכָה	Oy Hanukkah oy Hanukkah
אִי-וּמִיטּוֹב אַשְׁעָה נָעֶר	A beautiful festive day
— אַלְוְסְטִיגָּר אַפְּרָרְעָלִיכָּר	A rager a rave-
.... נִיטָּא נָאָר אַזְוּנָעָר	there's nothing like it...
אלָעַ נָאָכָּת אֵין דְּרִיכְלָאָר שְׁפִיעָלָעָן מִירָּן, זוֹדִיגְהַיִסְעָלָטְקָעָס עַסְטָאָהָן אַשְׁיָּעָר:	All night we'll play the dreidel, while endlessly eating piping hot latkes.
גַּעַשְׂוִינְדָּעָר, צִינְדָּט קִינְדָּעָר דיַ דִּינְגָּקָע לִיכְטָלָעָר אָן! זָאָגָט, “עַלְהַפְּנִים”, לוֹיבָט גָּאָסָט פָּאָר דיַ נְסִים אוֹן קְוֹמֶט גִּיכָּעָר טָאָנְצָעָן אָן קָאָן.	Quickly, children kindle the Hanukkah lights! Say “Al Hanissim,” praise G-d for the miracles, and let's all dance around together.
יְהוּדָה הָאָט פֻּעָרְטְּרִיבָעָן דָּעַם שְׁנוֹא, דָּעַם רֹצֶחֶם אוֹן הָאָט אַיִן בִּיתְהַמְּקָדֵש גַּעַזְגָּעָן לִלְמַנְצָחָה	Yehudah drove out the enemy, the murderer; And sang “lammatse’ah” in the Temple!
דיַ שְׁטָאָדָט וּרוּשָׁלָים הָאָט וּוַיְדָעָר אוֹפְּגָעָלְבָעָט, אוֹן צַו אַ נְיִיעָם לְעַבְנָה הָאָט יְעַדְרָעָר גַּעַשְׁטְּרָעָבָט....	The city of Jerusalem was revived, and for a new lif everyone strived.
דָּעַרְבָּר דָּעַם גִּיבּוֹר יְהוּדָה הַמְּכָבֵבִי לוֹיבָט הַוִּיר זָאָל יְעַדְרָר בָּאַזְוּנְדָּעָר בָּאַזְיְנָגָעָן דָּעַם וּוְאַנְדָּעָר	Therefore praise the hero Yehudah, the Maccabee! Let everyone sing of the miracle,
אוֹן לְעַבְנָה דָּס פָּאָלָק זָאָלָט אִיר אוֹי	And love the people too!

“Agda ȝowaidna,” A Moroccan Judeo-

Arabic Hanukkah Song

האגודה עשו אידנא
וחזרו פתאלננא
איטלבו מון מולאנא
לעאמ למאדי יחיניינא
ונרצעו לארדנא
ולארד דודונא
ירושלים לעזיזא עלינא
ולתורה ולמצוות יזכהינא
זכות אדואו דלקנידלט
די סעלנא
דאיו שיבננא
ועיבין אולדנא
באדואו דלתורה די הייא
חיאתנא
וטולאן עמרנא
ובעה נפנוי עידינא:

Such is our custom
to burn our wicks
and ask of our G-d
may He preserve us
for another year
and return us to our
Land
Land of our
forefathers
and to our beloved
Jerusalem
May we merit Torah
(...) and mitsvot
in the merit of the
light of the Menorah
which shines in our
eyes
and in the eyes of
our children
and which is the light
of the Torah, our life
and the length of our
days
and in whose fire we
burn our enemies.